

ВТРАТИ НАУКИ

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ОЛЕКСАНДРА ЗИНОВІЙОВИЧА ЗЛОТІНА (1937-2016)

Вітчизняна зоологічна і екологічна наука зазнала великої втрати. 9 червня 2016 року після важкої хвороби пішов з життя доктор біологічних наук, професор, видатний вчений ентомолог і еколог Олександр Зиновійовича Злотін.

О.З. Злотін народився у 1937 році у районному центрі Семенівка на Полтавщині. У 1960 році закінчив з відзнакою факультет захисту рослин Харківського державного сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва.

Протягом року працював районним ентомологом. З 1961 до 1967 року – молодший науковий співробітник лабораторії Науково-дослідного інституту добрив та інсектофунгіцидів. З 1967 року – старший науковий співробітник, а з 1973 року – завідувач відділу технології промислового отримання коконів та греди Інституту шовківництва УААН (раніше Українська дослідна станція шовківництва).

З 1986 року почав працювати за сумісництвом професором, а 1990 року перейшов на постійну роботу на кафедру зоології Харківського державного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. З 1994 року – завідував сектором біології і кафедрою зоології ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, продовжуючи керувати відділом в Інституті шовківництва (за сумісництвом).

У 1966 році Олександр Зиновійович захистив у Харківському державному університеті кандидатську дисертацію, а у 1982 – докторську (Ленінград, Всесоюзний інститут захисту рослин). З 1990 року – професор, а з 1995 – член Академії наук вищої школи України, з 1997 року – академік МАНЕБ.

О.З. Злотін – один із засновників технічної ентомології. Він сформулював теоретичні основи технічної ентомології як науки, написав перше керівництво з технічної ентомології, що не має аналогів у світовій літературі. Його перу належить і перше керівництво з селекції та контролю якості культур комах.

О.З. Злотіним та його учнями вперше в світовій практиці вирішений ряд практичних питань шовківництва та технічної ентомології (отримання греди із заданою експозицією відкладки, оптимізація культури тутового шовкопряда за життєздатністю та продуктивністю). Запропонований ряд нових прийомів з відбору селекційного матеріалу, оптимізації застосування біостимуляторів, контролю якості культур комах, розроблений метод біоіндикації екологічного стану середовища та ін.

Професором О.З. Злотіним створена наукова школа технічних ентомологів в Україні, яка має широке визнання у світі. Під його керівництвом було захищено 25 кандидатських і 6 докторських дисертацій.

ВТРАТИ НАУКИ

Доробок Олександра Зіновійовича відображений у 430 публікаціях, серед них понад 50 книг (монографії, підручники, навчальні посібники, довідники, словники, брошури, науково-популярні видання), деякі з них перекладені за кордоном. Ним отримано понад 30 авторських свідоцтв та патентів.

Професор О.З. Злотін був членом редколегій низки наукових періодичних видань, зокрема, журналів «Известия Харьковского энтомологического общества», «Вісник Харківського національного аграрного університету. Серія Біологія».

О.З. Злотін брав участь у багатьох міжнародних конгресах, з'їздах, конференціях, симпозіумах. Його праці широко відомі за кордоном. Він був обраний дійсним іноземним професором Шенсійського інституту шовківництва Китаю, з 1994 до 1996 рр. був консультантом ФАО ООН із шовківництва. Його ім'я внесено до престижних видань Міжнародного біографічного центру (Кембридж, Англія): «Хто є хто: інтелектуали», «Людина вищих досягнень», «Екологи світу», «Діячі медицини та природознавства», «Міжнародний бібліографічний словник» (24 зведений том), «Видатна людина ХХ століття», «Людина тисячоріччя», «Сто найвидатніших учених 2006» та ін., а також у виданні Американського біографічного інституту «Сто лідерів світового прогресу».

У 2007 році О.З. Злотін був обраний почесним членом Українського ентомологічного товариства та почесним професором Харківської державної зооветеринарної академії. Протягом ряду років був головою ДЕК у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва.

Олександр Зіновійович був не лише видатним вченим, а й яскравим популяризатором науки. Багатьом запам'яталися його численні інтерв'ю на Харківському обласному радіо, це були розповіді про таємниці його улюбленого світу комах, пристрасні розмови про проблеми довкілля, про розвиток вітчизняної біологічної науки і про те, що заважало цьому поступу.

Олександр Зіновійович був невтомною і небайдужою людиною, у якої органічно поєднувалися надзвичайна доброта і принциповість, вимогливість до себе і доброзичливість до колег. Він умів бути вищим від обставин і щедро ділився цими чеснотами з іншими. Професор О.З. Злотін був причетним до наукового поступу без перебільшення сотень вчених з різних галузей біологічних і суміжних наук. Він створив свою унікальну екологічну нішу людяності, інтелігентності, взаємної довіри. Залишається вірити, що цю нішу вдасться зберегти його учням і колегам.

© 2016 р. Редколегія